

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
JIZZAX DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

«TASDIQLAYMAN»
Jizzax davlat pedagogika
universiteti rektori
prof.Sh.S.Sharipov
29.02.2024 yil

60110200 - Maktabgacha ta'lim bakalavriat ta'lim
yo'nalishi bitiruvchilari uchun mutaxassislik
fanlardan

YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI
DASTURI

Bilim sohasi:	100000 – Ta’lim
Ta’lim sohasi:	110000 – Ta’lim
Ta’lim yo’nalishi:	60110200 - Maktabgacha ta’lim

JIZZAX- 2024

Ushbu dastur O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligining 2009-yil 22-maydagi 160-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan “O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim muassasalari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi to‘g‘risida NIZOM”ga asosan ishlab chiqildi.

Mazkur dastur Universitet Kengashining 2024-yil 29-fevraldagi 7-sonli bayonnomasiga asosan tasdiqlangan.

Tuzuvchilar:

- M.Norqo`ziyeva - Jizzax davlat pedagogika universiteti Maktabgacha ta‘lim metodikasi kafedrasi v.b.dotsenti
- G.Kushakova - Jizzax davlat pedagogika universiteti Maktabgacha ta‘lim metodikasi kafedrasi v/b professori
- M.Usmanova - Jizzax davlat pedagogika universiteti Maktabgacha ta‘lim metodikasi kafedrasi v/b dotsenti

Taqrizchilar:

- A.Meliboyev - Jizzax VPKQTMOHM dotsenti
- N.Kushvaktov - A.Qodiriy nomidagi Jizzax davlat pedagogika universiteti dotsenti

KIRISH

2023/2024 o'quv yilida bitiruvchilarda Yakuniy davlat attestatsiyasi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2021-yil 16-iyuldagi 311-sonli buyrug'i asosida ishlab chiqilgan hamda tasdiqlangan o'quv rejasidagi majburiy fanlardan o'tkaziladi.

YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI O'TKAZILADIGAN FANLAR TARKIBI:

- I. Maktabgacha pedagogika (majburiy fanlari)
- II. Bolalar nutqini o'stirish nazariyasi va texnologiyasi
- III. Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari (majburiy fanlari)

I. "Maktabgacha pedagogika" o'quv fani bo'yicha

Maktabgacha ta'limning asosiy tamoyillari, maktabgacha ta'lim pedagogikasiga qo'yiladigan asosiy talablar, maktabgacha ta'limning mazmuni, ilmiy-tadqiqot metodlari, maktabgacha yoshdagi bolalarga aqliy tarbiya berish, maktabgacha yoshdagi bolalarni axloqiy, jismoniy va estetik tarbiyalash, maktabgacha ta'limning uzviyligi va uzluksizligi, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida va oilada tarbiya jarayonini tashkil etish malakalariga ega bo'lishi kerak.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni har tomonlama rivojlantirish tamoyillari, unga qo'yilgan talablar, bolalarga ta'lim-tarbiya berish va ularni rivojlantirish muammolari, ularda o'z fikrini erkin bayon eta olish, to'g'ri ovqatlanish, o'z-o'zini anglash va muhofaza qilish, yoshga doir zaruriy bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi, barkamol avlod tarbiyasini to'g'ri shakllantirish yo'llari va samarali usullarini mohirona qo'llash, bolalarda tengdoshlari bilan aloqa o'rnatish, axloqiy, estetik, ekologik, xuquqiy va ijtimoiy bilimlarni egallashga pedagogik jihatdan to'g'ri tashkil etilgan muhitni yaratib bera olish masalalari haqida talabalarga har tomonlama bilimlar berish.

Maktabgacha ta'limning ta'lim tizimida tutgan o'rni, maktabgacha ta'lim bo'yicha kasbiy faoliyatning umumiy tamoyillari, maktabgacha pedagogikaning pedagogika nazariyasi va tarixi fani bilan uzviyligi, maktabgacha pedagogikaning rivojlanish tamoyillari to'g'risida, maktabgacha pedagogika tarixi, O'zbekiston Respublikasida maktabgacha ta'lim tashkilotlari tizimini bilishi kerak;

- maktabgacha ta'lim tarbiyani tashkil etish fanining nazariy va amaliy bilimlarini egallash, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarga aqliy, axloqiy, jismoniy va estetik tarbiya berish, maktabgacha pedagogikadan o'z kasbiy faoliyatini rejalashtirish bo'yicha ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak;

2023-2024 o'quv yilida "Maktabgacha pedagogika" fanidan o'tkaziladigan Davlat Attestatsiyasi sinovining asosiy savollari

I. Maktabgacha pedagogika (majburiy fanlari)

1. Maktabgacha ta'limning me'yoriy asoslari
2. Maktabgacha ta'limning tashkil etish tartibi
3. Tarbiyachilik kasbi, tarbiyachilik kasbining ahamiyati, tarbiyachilarga qo'yiladigan talablar
4. Tarbiyachining ish xujjatlari
5. Respublikada maktabgacha ta'limga doir ilmiy-tadqiqot ishlarining mazmuni, mohiyati
6. O'zbekiston Respublikasining "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risidagi" qonunini amaliyotga tadbik etish
7. Maktabgacha ta'lim tizimida kadrlarni tayyorlash va sohaga qabul qilishga qo'yiladigan talablar.
8. Bo'lajak maktabgacha ta'lim pedagoglarini kreativ qobiliyatlarini rivojlantirish
9. Maktabgacha yoshdagi bolalarning rivojlanishi va ta'lim-tarbiyasining o'ziga xosligi.
10. Maktabgacha yoshdagi bolalarning yoshga doir pedagogik va psixologik xususiyatlari va ularning bola sog'lom rivojlanishidagi ahamiyati.
11. Maktabgacha ta'lim davrida yosh davrlarining o'ziga xos xususiyatlari.
12. Bola shaxsini rivojlanish omillari.
13. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida sog'lomlashtirish tadbirlarini tashkil qilish, sport musobaqalarini o'tkazish.
14. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida aqliy tarbiyani tashkil etilishi
15. "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi asosida maktabgacha ta'lim tashkilotlarida faoliyat markazlarida ta'lim jarayonlarini tashkil qilish.
16. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim shakli.
17. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida mashg'ulot (faoliyat) turlari Mashg'ulotning bolalarni maktabga tayyorlashdagi ahamiyati. Mashg'ulot jadvali tuzish talablari. Mashg'ulotda tarbiyachining yetakchilik ro'li.
18. Mashg'ulotga tarbiyachining innovasion yondashuvi. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ekskursiyani o'tkazish mazmuni
19. Maktabgacha ta'lim tashkilotining oila bilan ishlash shakllari.
20. Shaxs rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar: irsiyat, muhit, ta'lim-tarbiya. Shaxsni rivojlanishida tarbiyaning o'rni. Bolani tarbiyalash va rivojlanishida faoliyatlarning o'rni.
21. Maktabgacha yoshdagi bolalar ta'lim-tarbiyasi. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiya turlari va ularning shaxs kamolotiga ta'siri.
22. Maktabgacha ta'limda tarbiya berish usullari va vositalari.
23. Xorijiy davlatlarda maktabgacha ta'lim muassasalarining turlari
24. Maktabgacha ta'limda tarbiya berish usullari va vositalari.
25. Maktabgacha yoshdagi bolalarga aqliy tarbiya berish mazmuni.
26. Maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lim berishning o'ziga xosligi
27. Axloqiy tarbiya berish vazifalari, vositalari.
28. Maktabgacha yoshdagi bolalarga estetik tarbiya berish mazmuni. Estetik tarbiya berish vazifalari, metodlari, vositalari.
29. Maktabgacha yoshdagi bolalarni mehnat tarbiyasi.
30. Yosh avlod tarbiyasida mehnat tarbiyasining vazifalari. Maktabgacha yoshdagi

- bolalarin kattalar mehnati bilan tanishtirish.
31. Markaziy Osiyo mutafakkirlarining iqtisodiy tarbiya haqidagi qarashlari. Markaziy Osiyo mutafakkirlarining huquqiy tarbiya haqidagi qarashlaridan bolalarga huquqiy tarbiya berishda foydalanish.
 32. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida iqtisodiy tarbiyani tashkil qilish.
 33. Maktabgacha yoshdagi bolalarga huquqiy tarbiya berish.
 34. Maktabgacha yoshdagi bolalarga ekologik tarbiya berish.
 35. O'yin bola faoliyatining asosiy turi sifatida. O'yinning kelib chiqish tarixi.
 36. Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktab ta'limiga tayyorlash nazariyasi.
 37. Yosh avlod tarbiyasida oilaning o'rni haqida mutafakkirlar ta'limoti. Maktabgacha ta'lim tashkilotiga qamrab olinmagan bolalar ota-onalari bilan ish yuritish shakllari.
 38. Maktabgacha ta'lim tashkilotida pedagogik jarayonni tashkil etish. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida kunning birinchi va ikkinchi yarmida bolalar faoliyatini tashkil qilish.
 39. Umumiy tipdagi davlat va nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarini tashkil qilish. Davlat va nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarini tashkil qilish. Maktabgacha ta'lim tashkilotida qisqa muddatli guruhlarini tashkil qilish. Turli tipdagi maktabgacha ta'lim tashkilotlari tashkiliy tuzilmasi.
 40. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida metodik ishlarni tashkil etish va rahbarlik qilish.
 41. Ta'lim-tarbiya ishlarini rejalashtirish.
 42. Bolalarga davlat va nodavlat maktabgacha tashkilotlarida ta'lim-tarbiya berish
 43. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'quv, metodik xujjatlarni yuritish. Pedagogik kengashni o'tkazishga rahbarlik qilish.

Asosiy va qo'shimcha adabiyotlar hamda axborot manbalari.

Darslik va o'quv qo'llanmalar

1. Qodirova F.R, Toshpo'latova Sh.Q, Kayumova N.M., Agzamova M.N. "Maktabgacha pedagogika" T.: Tafakkur, T- 2019. Darslik.
2. X.A.Meliyev, M.X.Qilichova. "Maktabgacha pedagogika". Toshkent. Darslik. 2022 yil. 471 bet.
3. X.A.Meliyev, Sh.A.Buranova. "Mahalla, oila va maktabgacha ta'lim tashkiloti hamkorlik tizimi ishlarini takomillashtirish". Monografiya. Jizzax. 2020 yil. 105 bet.
4. O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim tashkilotlari uchun "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi, T- 2022 y.
5. O'zbekiston Respublikasi Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo'yiladigan davlat talablari. T.: 2018.
6. O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim Vazirligining 155-sonli qarori: T.: 2019
7. M.Qayumova. Maktabgacha pedagogika.- T.: 2018 Darslik
8. N.M. Egamberdiyeva Ijtimoiy pedagogika.- T.:2014 Darslik
9. O.U.Xasanboyeva va boshq. Oila pedagogikasi. Toshkent, «Fan va texnologiyalar» nashriyoti. 2007 yil.

Qo‘shimcha adabiyotlar.

10. X.A.Meliyev, O.Jamoldinova, K.Riskulova. “Tarbiyachining kasbiy kompetenti va mahorati”. O‘quv qo‘llanma. Toshkent. 2021 yil. 284 bet.

11. Norqo‘ziyeva M.A., Usmonova M.S. “Yangi innovatsiyalarni kasbiy faoliyatda qo‘llash” Darslik. Toshkent, 2024 yil. “Lesson Pres” MChJ nashriyoti b.203

12. Djurayeva.D.R. Maktabgacha ta‘lim yoshidagi bolalarga ta‘lim-tarbiya berishning zamonaviy tendensiyalari T.: 2015 y. O‘zPFITI. Uslubiy qo‘llanma.

13. Djurayev.R.X. Ta‘lim menejmenti. T.: 2006y. O‘quv qo‘llanma.

14. M.Qayumova. Maktabgacha pedagogika.- T.: 2018 Darslik

15. N.M. Egamberdiyeva Ijtimoiy pedagogika.- T.:2014 Darslik

16. O.U.Xasanboyeva va boshq. Oila pedagogikasi. Toshkent, «Fan va texnologiyalar» nashriyoti. 2007 yil.

Elektron ta‘lim resurslari.

17. www.jdpu.uz

18. www.ziyonet.uz

19. www.edu.uz

II. Bolalar nutqini o‘stirish nazariyasi va texnologiyasi fanlari bo‘yicha

A.Qodiriy nomidagi Jizzax davlat pedagogika universiteti 60110200 – maktabgacha ta‘lim bakalavriat yo‘nalishi bitiruvchilari uchun bolalar nutqini o‘stirish nazariyasi va texnologiyalari fanidan Davlat Attestatsiyasi o‘tkaziladi. Bolalar nutqini o‘stirish nazariyasi va texnologiyalari fani bo‘yicha Davlat Attestatsiyasi davomida bitiruvchi talabalardan:

Bolalar nutqini o‘stirish nazariyasi va texnologiyalari fani maktabgacha yoshdagi bolalarda og‘zaki nutqni rivojlantirish tamoyillari, unga qo‘yilgan talablar, usullari, shakllari, nutqni rivojlantirish muammolari, barkamol avlod tarbiyasida nutqni to‘g‘ri shakllantirish yo‘llari va ish samaradorligi. Zamonaviy pedagogik texnologiya. Ta‘lim-tarbiya jarayonini ilmiy asosda tashkil etish va uning tamoyillari, qonuniyatlari. Maktabgacha yoshda bo‘lgan bolalarda og‘zaki nutqni rivojlantirish ishiga tayyorlashdan iboratdir.

– maktabgacha yoshdagi bolalarda bolalar nutqini o‘stirish vazifalari:

-maktabgacha yoshdagi bolalarda turli yosh bosqichlaridagi nutq rivojini ko‘ra olish va tushunish qobiliyatini shakllantirish;

-bola nutqiga ta‘sir ko‘rsatishning eng samarali yo‘lini to‘g‘ri tanlash va bolaning nafaqat yoshini, balki uning o‘ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda o‘zaro birgalikda harakat qilish hamda olingan natijani tahlil qilish;

-bolalar nutqining turli jihatlarini rivojlantirish, aniq uslublari va usullari haqidagi bilimlar o‘zlashtirilishini hamda ularning didaktik nutq muloqotlari paytida qo‘llay olinishini ta‘minlash;

-uslubiy adabiyotlarni tanqidiy tahlil qilgan holda maktabgacha yoshda bo‘lgan bola nutqiga ta‘sir ko‘rsatishning o‘ziga xos usullari va uslublarini yaratishga intilishni rag‘batlantirish.

– nutq o‘stirish nazariya va metodikasi fan sifatida;

maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirish mezonlari;

– maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini shakllantirishga ta’sir qiluvchi omillar: metodologik, psixo-fiziologik, psixo-lingvistik, lingo-didaktik;

– maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini shakllantirish tahlil va monitoringi;

– zamonaviy antagez nutqlar konsepsiyasi;

– tizimli, funksional va kognetiv nutq yo‘nalishlari;

– maktabgacha yoshdagi bolalar nutq rivojlanishiga metodik yondoshuv va ularni o‘zga tilga o‘rgatish metodlari bilimiga;

– til va nutq, bolalar nutqining o‘ziga xosligi;

– maktabgacha yoshdagi bolalarni nutqini shakllantirishda leksikaviy grammatik fonetik va bog‘lanishli nutqni rivojlantirish xususiyatlari va qonuniyatlari;

– bola va nutqli jamoa;

– maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini o‘stirish mazmuni metod va vositalari;

– nutq va ona tiliga o‘rgatish;

– turli yosh guruhlarda bolalar nutqini har tomonlama o‘stirish;

– maktabgacha yoshdagi bolalarni savodga o‘rgatish muammolari;

– maktabgacha yoshdagi bolalarni badiiy adabiyotlar bilan tanishtirish;

– kitob bilan ishlash metodlari;

– maktabgacha yoshdagi bolalarni badiiy asarlarni anglashga o‘rgatish;

– bolalar nutqida kamchiliklar, ularni tuzatish yo‘llari;

– bolalarni ifodali o‘qishga o‘rgatish usullari ko‘nikma;

– badiiy nutqini o‘stirish;

– ifodali o‘qishga o‘rgatish;

– bola nutq rivojlanishi monitoringi;

– maktabgacha ta’lim tashkilotlarida nutq o‘stirish bo‘yicha metodik ishlarni tashkil etish malakasiga ega bo‘lishi kerak.

2023-2024 o‘quv yilida “Bolalar nutqini o‘stirish nazariyasi va texnologiyalari” fanidan o‘tkaziladigan Davlat Attestatsiyasi sinovining asosiy savollari

II. Bolalar nutqini o‘stirish nazariyasi va texnologiyalari (majburiy fanlari)

1. Nutq o‘stirish metodikasi faning tashkil topishi va rivojlanishi.
2. Nutq o‘stirish metodikasi fanining ilmiy-nazariy asoslari.
3. Sharq va g‘arb mutafakkirlarining yosh avlodni tarbiyalashga oid qarashlari.
4. Maktabgacha kichik, o‘rta va katta yoshdagi bolalar nutqini o‘stirishning vazifalari, metodlari va vositalari.
5. Tarbiyachi nutqiga qo‘yiladigan pedagogik talablar.
6. Maktabgacha yoshdagi bola nutqining grammatik to‘g‘riligini shakllantirish metodikasi.

7. Ravon nutqni shakllantirish.
8. Dialogik nutqning mazmuni va vazifalari.
9. Monologik nutqini shakllantirishning nazariy asoslari.
10. Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan lugʻat ishini olib borishning nazariy asoslari.
11. Bolalar lugʻatiga yangi soʻzlarni kiritish.
12. Maktabgacha yoshdagi bolalarning tevarak-atrofnı bilishda nutqni rivojlantirish texnologiyasi.
13. Tovushlarning toʻgʻri talaffuzi yuzasidan olib boriladigan ishlar mazmuni.
14. Bolalarnı toʻgʻri talaffuzga oʻrgatishning mazmuni va mohiyati.
15. Bolalar nutqini oʻstirishda ota-onalar bilan hamkorlik ishlari
16. Koʻrgazmalı materiallar bilan oʻynaladigan taʼlimiy oʻyinlar, ularning mazmuni.
17. Maktabgacha taʼlim tashkilotlarida aqliy tarbiya berish texnologiyalari.
18. Suhbat turlari va uning mazmuni.
19. Hikoya qilib berish turlari va metodlari.
20. Oʻyinchoq va predmetlarga qarab hikoya qilishga oʻrgatish.
21. Bola tarbiyasida milliy oʻyinchoq va qoʻgʻirchoqlarning roli.
22. Bolalarnı rasmlarga qarab hikoya tuzishga oʻrgatish.
23. Maktabgacha taʼlim tashkilotlarida nutq faoliyati jarayonida multimedia texnologiyalaridan foydalanish.
24. Bolalar nutqini oʻstirish nazariyasi va texnologiyalari mavzusida tarqatma materiallar tayyorlash.
25. Koʻrgazmalı materiallar bilan oʻynaladigan taʼlimiy oʻyinlar, ularning mazmuni.
26. Maktabgacha taʼlim tashkilotlarida aqliy tarbiya berish texnologiyalari.
27. Suhbat turlari va uning mazmuni.
28. Hikoya qilib berish turlari va metodlari.
29. Bolalar lugʻatini boyitishda taʼlimiy oʻyinlar.
30. Oʻyinchoq va predmetlarga qarab hikoya qilishga oʻrgatish.
31. Bolalarnı toʻgʻri talaffuzga oʻrgatish mavzusida 30 ta soʻzga golossariy tayyorlash.
32. Bola tarbiyasida milliy oʻyinchoq va qoʻgʻirchoqlarning roli.
33. Bolalarnı rasmlarga qarab hikoya tuzishga oʻrgatish.
34. Badiiy asarnı sahnalashtirish turlari va uni qoʻyib koʻrsatish metodlari.
35. Badiiy asarnı sahnalashtirib koʻrsatish usullari.
36. Bolalarnı savod oʻrganishga tayyorlash.
37. Maktabgacha taʼlim tashkilotlari va oilada nutq oʻstirish boʻyicha metodik ishlar.
38. Maktabgacha taʼlim tashkilotlarida multimedia texnologiyalarini joriy etish.
39. Ertaklar vositasida maktabgacha katta yoshdagi bolalarnı bogʻlanishli nutqini oʻstirish.
40. Bolalar nutqini oʻstirish nazariyasi va texnologiyalari mavzusida koʻrgazmalı materiallar toʻplamini tayyorlash
41. Bolalarga kitoblar oʻqib berish orqali maʼnaviy dunyoqarashini shakllantirish.
42. Bolalarnı turli faoliyat yoʻnalaishlarida savodga oʻrgatishga tayyorlash.
43. Bolalarnı oʻqishga, yozishga boʻlgan qiziqishlarini uygʻotish mazmuni.
44. Bolalarda yozish, oʻqish koʻnikmalarini shakllantirish.
45. Bolalar nutqini oʻstirish nazariyasi va texnologiyalari mavzusida 30 ta testlar

- to'plamini tayyorlash.
46. Tarbiyachi nutqi bolalar nutqini to'g'ri rivojlantirish uchun namuna ekanligi.
 47. Bolalarni maktabga tayyorlashda tarbiyachining mahorati.
 48. Maktabgacha tarbiya tashkilotlari va oilada metodik ishlar olib borish.
 49. Maktabgacha tarbiya tashkilotining ota-onalar bilan hamkorligidagi ishining mazmuni, shakl va usullari.
 50. Bolalar nutqini o'stirish nazariyasi va texnologiyalari mavzusida topishmoqlar to'plamini tayyorlash.
 51. Bolalarni maktabga tayyorlashda ota-onalarning o'rni.
 52. Bola tarbiyasida milliy o'yinchoq va qo'g'irchoqlarning roli.
 53. O'yinchoq obrazlarini yaratishda xalq e'tiqodlarining ta'siri. O'yinchoq obrazlari tasnifi va tavsifi.
 54. O'yinchoq va predmetlarga qarab hikoya qilishga o'rgatish.
 55. Hikoya qilib berish turlari va metodlari
 56. Bola tarbiyasida milliy o'yinchoq va qo'g'irchoqlarning roli.
 57. Suhbat turlari va uning mazmuni.
 58. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida aqliy tarbiya berish texnologiyalari.
 59. Ko'rgazmali materiallar bilan o'ynaladigan ta'limiy o'yinlar, ularning mazmuni.
 60. Bolalar lug'atini boyitishda ta'limiy o'yinlar.
 61. Maktabgacha yoshdagi bola nutqining grammatik to'g'riligini shakllantirish metodikasi.
 62. Bolalarni to'g'ri talaffuzga o'rgatishning mazmuni va mohiyati.
 63. Maktabgacha yoshdagi bolalarning tevarak-atrofni bilishda nutqni rivojlantirish texnologiyasi.
 64. Bolalarni xalq-so'zlashuv nutqiga oid bo'lgan so'zlarni o'rgatishning ahamiyati.
 65. Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan lug'at ishini olib borishning nazariy asoslari.
 66. Monologik nutqini shakllantirishning nazariy asoslari.
 67. Dialogik nutqning mazmuni va vazifalari.
 68. Maktabgacha kichik, o'rta va katta yoshdagi bolalar nutqini o'stirishning vazifalari, metodlari va vositalari.

III. Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari nazariyasi va texnologiyalari (majburiy fanlari)

A.Qodiriy nomidagi Jizzax davlat pedagogika universiteti 60110200 – maktabgacha ta'lim bakalavriat yo'nalishi bitiruvchilari uchun matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari fanidan Davlat Attestatsiyasi o'tkaziladi. Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari fani bo'yicha Davlat Attestatsiyasi davomida bitiruvchi talabalardan:

Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari fan maktabgacha ta'lim yo'nalishi bakalavriat talabalari maktabgacha yoshdagi bolalarda geometrik shakllar va predmetlarning shakli, fazoda mo'ljal olish, vaqt, miqdor (kattalik), son va sanoq haqida bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirish metodikalari bilan qurollantiriladi.

– Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari metodikasi predmeti rivojlanishi qonuniyatlarini va maktabgacha ta'lim tashkilotidagi maqsadga qaratilgan ta'lim jarayonida bolani talabga to'liq javob beradigan darajada matematik rivojlantirishni ta'minlovchi pedagogik sharoitni o'rganish.

1.Talabalarda maktabgacha tarbiya tashkilotlarida matematika elementlariga o'rgatishning nazariy asoslari, bolalarning matematik rivojlanishining psixologik xususiyatlari, maktabgacha ta'lim tashkiloti ishining mazmuni va metodlari haqidagi bilimlarni shakllantirish.

2.Talabalarda maktabgacha ta'lim tashkilotida matematika elementlariga o'rgatish jarayonini tashkil qilish, mashg'ulotlarni rejalashtirish, mashg'ulot ishlanmalarini tuzish va tahlil qilish, metodik usullari va ta'limiy o'yinlar tanlash, ular bilan ishlash mazmuni va metodlarini tahlil qilishning kasbiy ko'nikmalarni rivojlantirishni ta'minlash.

3. Talabalarni maktab va oila bilan hamkorlik aloqalarini o‘rnatishga o‘rgatish. Talabalar ushbu kurs bo‘yicha maktabgacha tarbiya kollejida ishlash mazmuni va shakllari bilan tanishtirish.

2023-2024 o‘quv yilida “Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari” fanidan o‘tkaziladigan Davlat Attestatsiyasi sinovining asosiy savollari

1. Elementar matematik tasavvurlarini shakllantirish metodikasi fanining maqsad va vazifalari.
2. Maktabgacha yoshdagi bolalarning matematik tasavvurlarini shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari fanining metodologik asoslari.
3. Matematik tasavvurlarni rivojlantirishga oid me‘yoriy hujjatlar tahlili.
4. Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlarni shakllantirishda ta‘limning asosiy didaktik tamoyillari.
5. O‘yin- matematik rivojlanishning asosiy vositasi sifatida.
6. Bolalarni son-sanoqqa o‘rgatishga doir mashg‘ulotlarni tashkil etish..
7. Maktabgacha yoshdagi bolalarning miqdor kattalik haqidagi tushunchalarini shakllantirish.
8. Bolalarda predmetlarning o‘lchami va ularni o‘lchash haqidagi tasavvurlarni rivojlantirishga qaratilgan mashg‘ulotlarni tashkil etish.
9. Bolalarning predmetlar shakli va geometrik figuralar haqidagi tasavvurlarini shakllantirish.
10. Geometrik shakllar va obyektning shakli haqida tasavvurlarni rivojlantiruvchi mashg‘ulotlarni tashkil etish.
11. Matematik tasavvurlarni tarkib toptirishda bolalarni fazoda mo‘ljall olishga o‘rgatish.
12. Maktabgacha yoshdagi bolalarni vaqt bo‘yicha tasavvurlarini shakllantirish.
13. Maktabgacha yoshdagi bolalarning matematik tasavvurlarini shakllantirishning zamonaviy texnologiyalari.
14. Mental arifmetika vositasida 6-7 yoshdagi bolalarning matematik tasavvurlarini shakllantirish.
15. Elementar Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari metodikasi fanining nazariy asoslari.
16. Sharq mutafakkirlarining matematikaga oid qarashlari.
17. O‘zbekistonda va chet mamlakatlarda Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari nazariyasi va texnologiyalari fanining rivojlanishi.
18. Maktabgacha yoshdagi bolalarda Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalarida ta‘limning tamoyillari.
19. MTT turli yosh guruhlarida matematika mashg‘ulotlarini o‘tkazish texnologiyasi va tashkil qilish.
20. Bolalarda Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari usullari.
21. Ilk yoshdagi bolalarning predmetlar miqdorini idrok qilishining o‘ziga xosligi.
22. Bolalarda son sanoq haqidagi va butun sonlar qatori haqidagi tasavvurlarini rivojlantirish.
23. Bolalarni butun predmetni teng bo‘laklarga bo‘lishga o‘rgatish.

24. Mashg'ulotlarni tashkil etish texnologiyasi
25. Maktabgacha yoshda bolalarda predmetlarning o'lchamni idrok qilishning o'ziga xos xususiyatlari.
26. Bolalarning predmetlar shakli va geometrik figuralarni idrok qilishning o'ziga xos xususiyatlari.
27. Geometrik figuralarni turli belgilari bo'yicha guruhlariga ajratish.
28. Maktabgacha yoshdagi bolalarni geometrik shakllar bilan tanishtirish
29. Bolalarda fazoda mo'ljal olishni rivojlantirishning hissiy asosi.
30. Ko'rib idrok qilish va o'lchash asosida fazoni idrok etishi.
31. Turli maktabgacha yoshdagi bolalarning vaqtni idrok qilishi.
32. Katta maktabgacha yoshdagi bolalarda vaqt tasavvurlarini shakllantirish
33. Olti yoshli bolalarni maktab ta'lim jarayoniga matematik jihatdan tayyorlash
34. Bolalarni arifmetik masalalarni tushunishining o'ziga xos xususiyatlari.
35. Bolalarni matematikaga o'rgatishda MT maktab va oila hamkorligida olib boriladigan ish shakllari.
36. Tarbiyachilar bilim darajasini va mahoratini oshirish shakllari va yo'llari.
37. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida ta'limni tashkil etish
38. Maktabgacha ta'limda zamonaviy yondashuvda jahon tajribalari
39. O'yin-matematik rivojlanishning asosiy vositasi sifatida.
40. Maktabgacha yoshdagi bolalar ijodiy qobiliyatini o'stirishda matematika mashg'ulotini imkoniyatlari
41. Maktabgacha ta'limda zamonaviy yondashuvda jahon tajribalari
42. Mental arifmetika vositasida 6-7 yoshdagi bolalarning matematik tasavvurlarini shakllantirish.

Asosiy va qo'shimcha adabiyotlar hamda axborot manbalari
Asosiy adabiyotlar

. II. 60110200 - Maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabalariga mutaxassislik fanlaridan Davlat attestatsiyasi test sinovi shaklida o'tkazish tartibi va baholash mezonlari

Maktabgacha pedagogika, Matematik tasavvurlarni shakllantirish nazariyasi va texnologiyalari, Bolalar nutqini o'stirish nazariyasi va texnologiyalari fanlaridan ko'p variantli test sinovi shaklida o'tkazilsa har bir variantda 50 ta test savollaridan iborat bo'ladi. Test sinovini baholash 100 ballik tizim asosida amalga oshiriladi.

ESLATMA: Yakuniy davlat attestatsiya jarayonida qo'yilgan bahodan norozi bo'lgan bitiruvchilar yakuniy davlat attestatsiyasi ballari e'lon qilingan kundan e'tiboran 24-soat ichida appelyatsiya komissiyasiga murojaat qilishga haqli. Yakuniy davlat attestatsiya komissiyasi va talaba o'rtasida baholash ballari bo'yicha yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar maxsus appelyatsiya komissiyasi tomonidan ko'rib chiqiladi hamda DAK raisi bilan kelishilgan holda xulosa qilinadi.